

Новыя вектары кліматычнай палітыкі Экалагічныя праблемы апошнім часам выкарыстоўваюцца ў якасці інструменту маніпулявання

Падчас секцыі «Супрацоўніцтва Беларусі і Расіі ва ўмовах новай міжнароднай кліматычнай павесткі», якая адбылася падчас Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, былі выпрацаваны прапановы па развіцці ўзаемадзеяння дзвюх краін у галіне аховы навакольнага асяроддзя і сацыяльна-эканамічнага развіцця ва ўмовах змянення клімату. Інтэграцыйныя падыходы па гарманізацыі падыходаў у вырашэнні прыродаахоўных і кліматычных пытанняў набываюць асаблівае гучанне ў няпростай міжнароднай палітычнай і эканамічнай сітуацыі.

Правое рэгуляванне

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОЎ адзначыў, што змяненне клімату ўваходзіць у лік ключавых глабальных праблем, якія ставяць нацыянальныя эканомікі перад сур'ёзнымі выклікамі. «Справіцца з імі магчыма з дапамогай стварэння ўмоў для развіцця і выкарыстання зялёных тэхналогій і эканомікі замкнёнага цыкла, — перакананы сенатар. — Істотнай умовай для пераадолення такога глабальнага выкліку сучаснасці з'яўляецца стварэнне справядлівых і прымальных, у тым ліку для краін з сярэднім узроўнем даходу, крытэрыяў доступу да міжнародных кліматычных фінансавых механізмаў і рэсурсаў».

Пры гэтым, па словах парламентарыя, кліматычнае рэгуляванне неабходна зрабіць кампрамісным, улічваючы інтарэсы і ўзровень развіцця розных краін. Па лініі зялёнай павесткі выпрацавана прававая аснова ўзаемадзеяння Беларусі і Расіі, створаны і функцыянуюць сучасныя інструменты двухбаковага супрацоўніцтва,

ажыццяўляецца сумесны ўдзел у міжнародных экалагічных і прыродаахоўных механізмах. У той жа час вырашэнне актуальных праблем у сферы адаптацыі да змяненняў клімату абумоўлівае падрыхтоўку канцэптуальна новай тэарэтычнай асновы, гарманізацыю адпаведных прававых патрабаванняў у межах Саюзнай дзяржавы, унясенне неабходных змяненняў у нацыянальнае заканадаўства Беларусі і Расіі.

Фактар стрымлівання і абмежавання

Удзельнікі секцыі зрабілі акцэнт на рэалізацыі Беларуссю і Расіяй Парыжскага пагаднення па клімаце, змякчэнні наступстваў змяненняў клімату і адаптацыі да іх ва ўмовах няпростай міжнароднай і эканамічнай абстаноўкі. Як канстатаваў старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах Рыгор КАРАСІН, у сітуацыі, калі беспрэцэдэнтна парушаюцца агульнапрызнаныя нормы міжнароднага права, ідзе фронтальная атака супраць Расіі і Беларусі, кліматычная павестка можа стаць яшчэ адным фактарам стрымлівання і абмежавання магчымасцяў нашага развіцця на міжнародных рынках. «Таму пакідаць без увагі кліматычную павестку было б сур'ёзнай памылкай, — перакананы ён. — Мы павінны рухацца наперад. У сістэме з'яўляюцца так званыя правілаў, створанай нашымі апанентамі, мы знаходзімся ва ўразлівай пазіцыі. Адзіны правільны шлях — дамагацца лідарства, ініцыятывы ў сусветнай кліматычнай павестцы, фарміруючы новыя сэнсы ва ўмовах ўзаемадзеяння».

Таксама эксперт папярэдзіў, што кліматычная павестка будзе выкарыстоўвацца для аказання эканамічнага і палітычнага ціску, абмежавання доступу расійскай і беларускай прадукцыі на сусветны рынак.

«Патрэбна выбраць актыўную стратэгію, якая дазволіць Беларусі і Расіі самастойна выбіраць шляхі дасягнення мэт па зніжэнні канцэнтрацыі парніковых газаў у атмасферы, пры гэтым захоўваючы сваю эканоміку, умацоўваючы свае магчымасці і ўлічваючы інтарэсы ўласных грамадзян, — рэзюмаваў старшыня Камітэта Савета Федэрацыі па міжнародных справах. — У гэтым выпадку мы павінны фарміраваць уласны план работы і сваё бачанне сусветнай кліматычнай тэмы. Неабходныя механізмы для гэтага ёсць як у межах Саюзнай дзяржавы, так і Еўразійскага эканамічнага саюза».

Экалагічная бяспека

— Кліматычная палітыка, экалагічная бяспека, зялёная, цыркулярная эканоміка, захаванне біялагічнай разнастайнасці — усе гэтыя пытанні ў апошнія гады сталі прадметам прававога рэгулявання ў нашых краінах, — падкрэсліў **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі Андрэй ХУДЫК**. — У Беларусі ў мэтах забеспячэння нацыянальных экалагічных інтарэсаў прыняты і рэалізоўваецца шэраг стратэгічных дакументаў. Адным з найбольш важных кірункаў супрацоўніцтва Беларусі і Расіі з'яўляецца дасягненне кліматычных амбіцый 2030 і 2050 гг., падрыхтоўка сумеснай дарожнай карты па вугляродным рэгуляванні.

У прыватнасці, у верасні 2021 года ўрадам Беларусі зацверджаны новы план, у адпаведнасці з якім да 2030 года плануецца скараціць выкіды парніковых газаў на 30 % да ўзроўню 1990 года. Свой уклад у распрацоўку і рэалізацыю галіновых і рэгіянальных планаў адаптацыі Саюзнай дзяржавы да змяненняў клімату ўнясе рэалізацыя мерапрыемстваў у рамках праграмы Саюзнай дзяржавы «Аб забеспячэнні гідраметэаралагічнай бяспекі ва ўмовах зменлівасці і змянення клімату на 2023 — 2027 гады». Яе вынікі дазваляць забяспечыць зніжэнне страт ад уздзеяння негатыўных кліматычных змяненняў для насельніцтва і эканомікі Саюзнай дзяржавы, а таксама ацаніць новыя магчымасці, якія адкрываюцца са змяненнем клімату ў будучыні.

Яшчэ адзін важны кірунак узаемадзеяння — павышэнне эфектыўнасці выкарыстання водна-рэсурснага патэнцыялу. «Рэспубліка Беларусь, як і Расійская Федэрацыя, маюць дастаткова высокі ўзровень урбанізацыі, а адпаведна, падобныя праблемы са станам водных рэсурсаў на гарадскіх тэрыторыях, — заўважыў Андрэй Худык. — Найбольш уразлівымі да кліматычных змяненняў з'яўляюцца малыя вадацёкі і малыя вадаёмы, а таксама крыніцы, якія маюць высокае экалагічнае горадабудаўнічае і электрыфікацыйнае значэнне. Мяркуем, што аб'яднанне намаганняў расійскіх і беларускіх вучоных у рамках праграмы Саюзнай дзяржавы дазволіла б вызначыць навукова абгрунтаваныя падыходы да аднаўлення водных аб'ектаў, правесці комплексную ацэнку іх экалагічнага стану, а таксама распрацаваць комплекс мер па аднаўленні і рэабілітацыі водных аб'ектаў асобных гарадоў як Расіі, так і Беларусі».

Як перакананы **намеснік міністра прыродных рэсурсаў і экалогіі Расіі Сяргей АНАПРЫЕНКА**, паміж нашымі краінамі закладзены вялізны патэнцыял узаемавыгаднага супрацоўніцтва, заснаванага на гістарычна дружалюбных адносінах, правяраных гадамі. «Расія і Беларусь узаемадзейнічае па цэлым шэрагу кірункаў, у тым ліку ў прыродаахоўнай сферы, — удакладніў ён. — Нашай агульнай задачай з'яўляецца рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў, недапушчэнне незваротных наступстваў для навакольнага асяроддзя і здароўя чалавека. Расійская Федэрацыя і Рэспубліка Беларусь прымаюць істотныя меры па барацьбе са змяненнямі клімату, зніжэнні ўздзеяння на навакольнае асяроддзе шматлікіх фактараў прыроднага і тэхнагеннага характару».

Пацвярджэнне гэтаму — шэраг стратэгічных дакументаў, накіраваных на выкананне міжнародных абавязацельстваў, забеспячэнне нацыянальнай бяспекі, рэагаванне на асноўныя экалагічныя выклікі і пагрозы. Да іх дабавіліся падпісаныя падчас форуму мемарандум аб узаемаразуменні па пытанні супрацоўніцтва ў галіне аховы навакольнага асяроддзя паміж Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі і адміністрацыяй Томскай вобласці,

пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам «Цэнтральны навукова-даследчы інстытут комплекснага выкарыстання водных рэсурсаў» і Федэральнай дзяржаўнай бюджэтнай адукацыйнай установай вышэйшай адукацыі «Расійскі дзяржаўны гідраметэаралагічны ўніверсітэт» і іншае.

Спецыялістамі ў сферы навакольнага асяроддзя таксама былі выпрацаваны прапановы па ўдасканаленні стратэгіі Беларусі і Расіі ў галіне аховы навакольнага асяроддзя і сацыяльна-эканамічнага развіцця ва ўмовах новай кліматычнай павесткі.

Вераніка КАНЮТА